

השאלה היא למה התורה צריכה לתת לנו כאלה הבטחות. האם זה מה שאנחנו צריכים כשכר על המצוות? האם זו התכלית של הגאולה? הרי הרמב"ם כותב שבזמן הגאולה "לא יהיה עסק כל העולם כלו אלא לדעת את השם בלבד". אמנם יהיה שפע של גשמיות וחקריות, אבל "וכל המעדנים מצויין כעפר" - נתיחס אליהם כמו אל עפר, ולא כאל דבר בעל ערך. הרדיפה שלנו תהיה אך ורק אחרי רוחניות. אז למה התורה מבטיחה לנו שכר גשמי?

גליון 563

נשמתא דאורייתא

הורים וילדים לומדים חסידות בצותא

ערב שבת קדש פרשת בהר בחקוטי • כ"א באיר תשפ"ג - שנת הקהל

נקדה משיחה - אצאיריט

השוועל והדגים

אילנות סרק יתנו פרות

ילד/ילדה: בתחלת פרשת בחקוטי, התורה מבטיחה שכר למי שיקיים את המצוות וענש למי שחלילה לא יקיים אותן. ומהו השכר?

כשנעשה את רצון השם, הארץ תתן מיד את יבולה, והעץ יתן פריו מיד ביום נטיעתו. אפלו אילן סרק שאינו עושה פרות יצמיח פרות, וגם העץ עצמו - לא רק הפרי - יהיה ראוי למאכל.

מעדנים מצויים כעפר

אבא/אמא: ברכות אלה מתאימות למה שיהיה לעתיד לבוא בגאולה השלמה, כדברי המדרש שהחטה תהיה בגבה של עצי דקל וכדומה.

מעשה בפפוס ורבי עקיבא

ילד/ילדה: נבין את הדברים על פי הספור עם פפוס ורבי עקיבא.

בזמן שהרומאים גזרו שלא ללמד תורה, ראה פפוס את רבי עקיבא מלמד תורה ברבים ושאל אותו האם אינו פוחד שהרומאים יתפסו ויהרגו אותו (כפי שאכן ארע בסוף).

לזכות הת' יצחק פרץ שיחי' גולדשטיין
לרגל יום הבר מצוה כ"ב אייר
וכברכת הרבי
והשי"ת יצליחו להיות חסיד יר"ש ולמדן
ולשנת הצלחה בגו"ר
נדפס ע"י ולזכות הוריו
משה ויהודית שיחיו גולדשטיין

לע"ו
הרה"ח שמואל גרשון ניסן ע"ה
בן הרב רפאל דובער ע"ה גורביץ
נלב"ע י"א אייר תשנ"ז
ת.נ.צ.ב.ה.

נדפס ע"י ולזכות בנו מנחם שיחי' גורביץ

מֵיָם שֶׁחִקּוּ אֲבָנִים

לְהִיְתוֹת תַּלְמִידֵי שֶׁל רַבִּי עֲקִיבָא

אָבָא/אָמָא: בְּפִאָרְאָד' שְׁנַעְרָךְ בְּל"ג בְּעֶמֶר תְּשִׁי"ג בְּהַשְׁתַּתְּפוֹת תַּלְמִידֵי יְשִׁיבוֹת 'תוֹמְכֵי תְּמִימִים' מְנִיּוּ-יִוֹרֵק וְהַסְבִּיבָה, בְּחֶצֶר 770, נִשָּׂא הַרְבֵּי שִׂיחָה מִיְחַדָּת בְּפָנָי הַתַּלְמִידִים:

"עוֹמְדִים אָנוּ כָּעֵת בִּימֵי הַסְּפִירָה, וְיוֹם זֶה – ל"ג בְּעֶמֶר – מְבַדִּיל וּמַחְלֵק אֶת הַיָּמִים לְשְׁנֵי סוּגִים: הַיָּמִים שֶׁלִּפְנֵי ל"ג בְּעֶמֶר, וְהַיָּמִים שֶׁמִּלְּ"ג בְּעֶמֶר וְאַיִלָּךְ. יוֹם ל"ג בְּעֶמֶר עֲצוּמוֹ הוּא 'יוֹמָא דְּפַגְרָא' (=יוֹם טוֹב) וְשִׁמְחָה.

יְמֵי הַסְּפִירָה בְּכֻלָּל, וְל"ג בְּעֶמֶר בְּפֶרֶט, קְשׁוּרִים הֵם בְּרַבִּי עֲקִיבָא וְתַלְמִידָיו, וּמֵהֶם הוֹרָאָה לְכָל אֶחָד וְאֶחָד מֵאַתְנָנוּ וּבְפֶרֶט לְתַלְמִידֵי הַיְשִׁיבוֹת וְחֻדְרֵי תוֹרָה".

טָפָה אַחַר טָפָה

יְלָד/יְלָדָה: "מֵהִי הַנִּקְדָּה הָעֲקָרִית שֶׁחוֹלְלָה שְׁנוּי בְּחַיֵּי רַבִּי עֲקִיבָא, שְׁנוּי מִן הַקְּצָה אֶל הַקְּצָה?"

מִסְפָּרִים לָנוּ רְבוּתֵינוּ זְכוּרֵנָם לְבִרְכָה, אֲשֶׁר כִּשְׁנָתָן רַבִּי עֲקִיבָא דָּעֵתוֹ לְלַמַּד תוֹרָה, לֹא יָדַע אִזּוֹ אִם יִצְלִיחַ אוֹ לֹא. וּמִלְבָּד זֶה הָיָה לוֹ קִשְׁיִים רַבִּים, כִּי עֲנֵי גְדוֹל הָיָה וְחִסְרוֹ-כָּל. אֵף עַל פִּי כֵן, רָאָה מַעֲשֵׂה וּבָא לִידֵי הַחֲלָטָה לְהַקְדִּישׁ יָמָיו לְתוֹרָה. וְהַמַּעֲשֵׂה שֶׁרָאָה הוּא, אֲשֶׁר טָפִין טָפִין שֶׁל מֵיִם נוֹפְלוֹת עַל אֶבֶן וְחוֹקֵקִין אוֹתָהּ.

אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא: הָאֶבֶן הִיא מְצָקָה וְקִשָּׂה, וְהַמֵּיִם הֵם רַכִּים, וְהַטְּפוֹת קִטְנוֹת, אֵף עַל פִּי כֵן, כִּשְׁיִתְּמִידוֹ הַמֵּיִם לְפוֹל עַל הָאֶבֶן טָפָה טָפָה, מִיּוֹם לְיוֹם, וּמִשְׁבוּעַ לְשְׁבוּעַ וּמִחֻדָּשׁ לְחֻדָּשׁ, הִנֵּה סוֹף כָּל סוֹף יְפוּצָצוּ הַמֵּיִם אֶת הַסֵּלַע.

עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה אִם לְמֵרוֹת כָּל הַקִּשְׁיִים יִחְלִיט לְלַמַּד תוֹרָה בְּכָל רְצוֹנוֹ, וַיִּתְּמִיד בְּלַמּוּדוֹ מִיּוֹם לְיוֹם וּמִשְׁבוּעַ לְשְׁבוּעַ וּמִחֻדָּשׁ לְחֻדָּשׁ שְׁנָה בְּשָׁנָה, אֵין כָּל סַפֵּק אֲשֶׁר סוֹף סוֹף יִגִּיעַ לְמִטְרָתוֹ לְהִיְתוֹת בֶּן תוֹרָה.

וְכֵן עָשָׂה, וְכֵן הָיָה, שֶׁנִּעְשָׂה רַבִּי עֲקִיבָא לְגְדוֹל

הַשֵּׁיב לוֹ רַבִּי עֲקִיבָא בְּמִשְׁלָל:

הַשׁוֹעֵל הָעֶרְמוּמִי שֶׁרָצָה לְאָכַל אֶת הַדָּגִים, פָּנָה אֲלֵיהֶם בְּהִצָּעָה מְפֹתָה: "מִדּוּעַ עֲלִיכֶם לְהִיְתוֹת בְּמֵיִם וְלִבְרוּחַ מְפָנֵי הַדָּגִים, בּוֹאוּ אֵלַי לִיבְשָׁה וְאֲנִי אֲשַׁמְרֶם אֲלֵיכֶם"... הַשֵּׁיבוּ לוֹ הַדָּגִים: "הֵאֵם עָלֶיךָ הַשׁוֹעֵל אוֹמְרִים שֶׁאַתָּה הַפֶּקֶח שְׂבַחֲיוֹת?! וְהִרִי בְּמֵיִם אָנוּ בְּטוּחַ חַיִּים וְעֲלִינוּ רַק לְהַסְתַּתֵּר מִפְּנֵי הַדָּגִים שְׂאוּלֵי יִתְּפֹסוּ אוֹתָנוּ. אֲבָל בִּיבְשָׁה בְּטוּחַ לֹא נַחֲיָה"...

כִּף הַשֵּׁיב רַבִּי עֲקִיבָא לְפָפּוֹס, הַתוֹרָה הִיא חַיִּינוּ, וְאִם אֶפְסִיק לְלַמַּד תוֹרָה בּוֹדָאֵי לֹא יִהְיוּ לִי חַיִּים.

חִקִּיָּה

אָבָא/אָמָא: זֶה הַפְּרוּשׁ "אִם בְּחֻקֵּי תִלְכוּ" – עֲלִינוּ לְקַיֵּם אֶת הַמְּצוּוֹת בְּאִפְסָן שֶׁל 'חִקִּיָּה', כְּמוֹ הַאֲוִתִּיּוֹת בְּלוּחוֹת הַבְּרִית שֶׁהָיוּ חֻקוֹת מַעֲבָר לְעֵבֶר. הֵן לֹא כְּמוֹ אוֹתִיּוֹת רְגִילוֹת, בְּדִיו עַל הַקֶּלֶף, שֶׁנִּתְּנָן לְגֵרֵד אוֹתָן, אֲלָא הֵן מִמָּשׁ חֵלֶק מֵהָאֶבֶן.

כְּשֶׁהַתוֹרָה וְהַמְּצוּוֹת חֻקוֹת בְּאָדָם וְהוּא מַחְבֵּר לְגַמְרֵי עִם הַשֵּׁם, זֶה מְשַׁפִּיעַ לֹא רַק עַל הַרוּחָנִיּוֹת שֶׁלוֹ אֲלָא גַם עַל הַגְּשָׁמִיּוֹת שֶׁלוֹ, עַד שֶׁנוֹצֵר שִׁפְעַ גְּשָׁמִי בְּעוֹלָם.

הַכֹּל מִתְרוֹמֵם

יְלָד/יְלָדָה: זֶה כְּמוֹ כְּשֶׁאָדָם רוֹקֵד בְּשַׁעַת שִׁמְחָה – כָּל הַגּוֹף שֶׁלוֹ מִתְרוֹמֵם מֵעַל הַקֶּרֶקַע. הַשִּׁמְחָה 'תּוֹפֶסֶת' אֶת כָּלוֹ, מֵהֵרָאשׁ וְעַד הָעֵקֶב שֶׁבְּרַגְלָהּ.

לְכֵן הַתוֹרָה מְדַבֵּרַת עִמָּנוּ עַל שִׁכָּר גְּשָׁמִי, וְגַם לְעֵתִיד לְבּוֹא יִהְיֶה שִׁכָּר גְּשָׁמִי. הַרוּחָנִיּוֹת וְהַגְּשָׁמִיּוֹת יִהְיוּ דָּבָר אֶחָד מִמָּשׁ, כִּי יִרְגַּשׁ אֵיךְ שֶׁהַכֹּל הוּא מֵהַשֵּׁם.

הַלְקָח

יֵשׁ לְעֶסֶק בְּתוֹרָה וּמְצוּוֹת עַד שֶׁהֵם יִהְיוּ חֵלֶק מֵאַתְנָנוּ, שֶׁכָּל מָה שֶׁאַנְחָנוּ עוֹשִׂים – כּוֹלֵל אֲכִילָה, שִׁתְּיָה וְשִׁנָּה, יִהְיֶה חֵלֶק וְעֵבוֹר קִיּוֹם הַמְּצוּוֹת.

כְּשֶׁהַתוֹרָה וְהַמְּצוּוֹת חֻקוֹת בָּנוּ אָנוּ זוֹכִים לְמָה שֶׁנֶּאֱמַר "חֲרוּת עַל הַלוּחוֹת" – מְלִשׁוֹן חֲרִיתָה וְגַם מְלִשׁוֹן חֲרוּת, שֶׁחֲרוּר מְכַל עֲנִין לֹא חֲיוּבִי, בְּגִאֲלָה הַשְּׁלֵמָה.

(מַעֲבֹד עַל-פִּי לְקוּטֵי שִׁיחוֹת, חֵלֶק לֹא עֲמוּד 79 וְאַיִלָּה, וְעוּד)

התורה בדורו. ולא עוד, אלא אף שבתחלה היה עני גדול, ונתן דעתו ללמד תורה... הצליחו השם וברכו גם בעשר רב.

רבי עקיבא מלמדנו: כל תלמיד יכול!

אבא/אמא: "מזה הוראה ומוסר השכל לכל תלמיד העומד בראשית דרכו בלמוד התורה, ולפעמים נראית לו הדרך ארצה וקשה, וספק גדול בעיניו אם יצליח בדרך זו, ומה תועלת בה בחיים.

הנה באו ימי הספירה האלה, הקשורים ברבי עקיבא, ומתירים הספקות. מזכירים הם לכל תלמיה, אשר אם באמת ובתקף יחליט ללמד תורה, ברור הדבר שיצליח; ולא עוד, אלא - גם יצליח בעניניו האחרים, וכמו שאומר הכתוב בפרשת שבוע זה: "אם בחקתי תלכו" - וכפירוש רש"י "תהיו עמלים בתורה" - "ונתתי גשמיכם בעתם." ויבואו ויתקיימו כל הברכות האמורות שם בפרשה.

תלמידיו מלמדים אותנו: ללמד מתוך אהבת ישראל

ילד/ילדה: "ומתלמידיו של רבי עקיבא יש ללמד:

היו לו לרבי עקיבא שני סוגי תלמידים: התלמידים שלפניו ל"ג בעומר והתלמידים שמל"ג בעומר ואילך.

שני הסוגים היה להם אותו הרב - רבי עקיבא, ואלה ואלה למדו באותו זמן, ובאותם התנאים עצמם. אף על פי כן, מהתלמידים של הסוג הראשון לא נשאר זכר, ואף שמותיהם לא נודעו, בה בשעה שהתלמידים מהסוג השני, אף שמספרם היה קטן מחבריהם, הצליחו באופן מפליא, ותורתם ושמותיהם מאירים עד היום הזה ויתנוססו לשם ולתפארת לעד.

מה גרם להבדל בתכלית שבין שני הסוגים האלה בתלמידיו של רבי עקיבא?"

תנהגו כבוד ותצליחו!

אבא/אמא: "התלמידים מהסוג השני שמו לבם והקדישו כוחם ללמוד תורה מתוך אהבת ישראל, חיו בשלום ורעות, ונהגו כבוד זה בזה. מה שאין כן

חבריהם, מהסוג הראשון, שלא שמו לבם לזה כלל. ולכן לא הצליחו ולא זכו שתהיה להם 'תורת חיים' ל'סם חיים'.

דורשים ותובעים מתלמידי הישיבות בכלל, ובפרט מהתלמידים שלמודם הוא בראת שמים, ותקון המדות ברוח החסידות, ומודיעים אותם אשר הפל תלוי בהם עצמם:

אם תהיו עמלים בתורה וחדורים ברוח אהבת ישראל, אם תנהגו כבוד זה בזה ותחיו באהבה ואחוה שלום ורעות, אז תצליחו ותעלו למעלה מעלה, והיה שמכם לכבוד ולתפארת לישיבתכם ולכבוד ולתפארת לישראל סבא".

ברכת הרבי לתלמידים

ילד/ילדה: "השם יתברך יצליח אתכם שיהיה לכם הרצון העז ללמד תורה כדבעי, כרצון מיסד הישיבה כבוד קדשת מורי וחמי אדמו"ר. זכרו יגן עלינו, אשר ברוך את כל אחד ואחד מתלמידיו והולכי בעקבותיו, והמשיך להם ובהם כוחות על זה - להצליח בלמוד התורה בדרך זו ובכל עניניהם בחיים בכלל, והוריקם ומוריקם יוכלו לומר: "ראו גדולים שגדלנו"; זהו פרי חנוף טהור ולמוד טהור; למדו כדבעי ולכן הצליחו בהצלחה מפלגה.

יום זה - ל"ג בעומר - המבדיל בין הימים שלפניו לשל אחריו, מורה על שנוי הסדר בלמוד התורה וממשיך גם כוחות לזה, ללמוד - בהתמדה ברצון נמרץ - באהבת ישראל, שהיא הכנה וכלי לאהבת השם ואהבת התורה; ואז ישפיע השם יתברך מידו המלאה והרחבה, ברכה והצלחה מרבה לכל אחד ואחד מכם, להוריקם ולכל סביבתכם.

יתן השם יתברך שיהיה בהצלחה מרבה".

הלקח:

א. להחליט שאנו רוצים ויכולים ללמד תורה כמו שצריך, בחשק ובהתמדה.

ב. ללמד מתוך אהבה וכבוד לחברים.

ג. נזכה לברכה בכל המצטרף.

(מעובד על-פי שיחת ל"ג בעומר תשל"ג)

בדרני החסידים

והצליחו לגייס מסוק מיחד שישיס במהירות את פתחיה אל המרכז הרפואי בברונקס. בינתיים, חברוהו לחמץן - וחכו לנס.

הטפול המיחד יצב במעט את המצב, אבל הרופאים עדין לא היו אופטימיים. המצב, לדעתם, היה גרוע ביותר. בערבו של יום המחרת, מוצאי שושן פורים, אמר הרבי שיחת קדש ולאחריה חלק לכל אחד מהנוכחים שלושה דולרים.

כאשר עבר לפני הרבי אביו של פתחיה, הרב פנחס (פיניע) קארף, הוא בקש ברכת רפואה שלמה עבור בנו. הרבי אחל: "רפואה שלמה ורפואה קרובה".

בתם חלקת הדולרים, הניח הרבי כהרגלו מהעבר הפנימי של הפריכה האחורית של סדורו - שטרות במספר זהה לזה שחלק לכל אחד מהנוכחים ועמד לצאת מבית הכנסת. בסמוך לארון הקדש נעמדו שני יהודים שלא הספיקו לקבל דולרים מהרבי. הרבי בקש מהמזכיר דולרים נוספים וחלק להם.

בדרכו החוצה, זהה הרבי בצד בית הכנסת את הרב קארף. בצעד נדיה יצא הרבי ממסלולו, נגש אל הרב קארף ושאלו אם קבל דולרים עבור בנו. הרב קארף השיב בשלילה. הרבי פתח את סדורו והוציא משם את השטרות ואמר לו (בתרגום מאידיש): "שהבן ישים בקפת הצדקה".

בשעת לילה מאחרת הגיע הרב קארף ליד מטת בנו. שקט עמק שרר בחדר ובמחלקה כלה. הרעש היחיד הגיע ממכונת ההנשמה, שנהמה עם כל קרטוב חמץן שהזרימה לגופו של פתחיה.

מספר פתחיה: "כמו מתוך חלום עמק, שמעתי את קולו של אבי קורא לי: 'פתחיה! הרבי שלח לך דולרים כדי לשים בקפת הצדקה'. התעוררתי, לראשונה מאז שאבדתי הכרה, פקחתי את עיני לרוחה ולא הבנתי היכן אני נמצא. ראיתי את אבי עומד לידי עם הדולרים של הרבי ומגיש לי קפת צדקה: 'הרבי אמר שתשים את הדולרים בקפת הצדקה'. שמתתי...

"פתאום שמעתי קולות רמים: 'הוא חי! הוא חי!' סוללת רופאים נחפזה אל מטתי לערף לי בדיקה יסודית. לקח לי זמן לעפל היכן אני נמצא ולהזכר בכל מה שעבר עלי".

"כשהתעוררתי - משחזר ר' פתחיה - זכרתי שביום חמישי הבא יחול יום הולדת אמרתי להורי שאני רוצה ללכת ביום ראשון לחלקת הדולרים ולקבל ברכה מהרבי לקראת יום ההולדת כפי שעשיתי בכל שנה. בני המשפחה, כמו גם הרופאים והאחיות, הסתכלו עלי בחיוף עצוב: השתגעתי? הרי רק עכשו קמתי! אף על פי כן, אמרתי להורי שאני לא מותה, וביום ראשון אלף לרבי לקבל ברכה. הרופאים הזהירו אותי כי אם אצא מבית הרפואה, האחריות תהיה עלי, ולא אוכל לשוב כדי לקבל את המשף הטפולים. הסכמתי. אמרתי שהרבי הוא זה שהציל את חיי ולא הרופאים, ועל פן אני סומך עליו... הורי חתמו בלית ברירה על כתב ותור וביום ראשון בבקר התייצבתי מול פני קדשו של הרבי בחלקת הדולרים ובקשתי ברכה ליום הולדתי. הרבי ברכני "זאלסט זיין א גרויסער חסיד, א גרויסער ירא שמים" (שתהיה חסיד גדול, למדן גדול וירא שמים גדול)...

פתחיה הצעיר המשיך להלחם, ובמשך זמן קצר שב בחסדי השם ליכולותיו הרגילות כגלה אל פתח למודיו חזר מיד לאחור חג הפסח כשהוא בריא ושלם.

פתחיה קארף עובר בדולרים אצל הרבי, יחד עם אביו המשפיע ר' פיניע עליה השלום?

הנס של פתחיה

בן ציון בן ה-13 וברל בן ה-5 התעוררו בביתה לשמע צעקותיה של אמם: "שרפה! תתעוררו! תקפצו מהמטות!"

היה זה במוצאי פורים תשמ"ט. ילדי משפחת קארף משכונת קראון היקס היו תשושים מפעילות החג וצנחו למטותיהם באפיסת כוחות. הם שקעו בשנה עמקה ולכן לא שמעו את האזעקה שהפעלה עלי-ידי גלאי העשן המתקן בביתם, כמו בכל בית בניו-יורק.

המראה שנגלה לעיניהם הישנוניות של הילדים היה מפחיד. לשונות אש לחכו כבר בתוך חדרם! כשפיגמה לגופם, נמלטו ורצו אל הרחוב.

כעבר שניות אחדות שמו לב כי אח נוסף שלהם - פתחיה בן ה-8, נותר בבית! רבונו של עולם! מה יהיה?! שכנים טובים רצו לעזה, אף לא אזרו אמץ בנפשם להכנס אל הבית אפוף העשן. זו נראתה משימה עם סכנת חיים מוחשית.

האמת היתה שפתחיה התעורר גם הוא מזעקותיה של אמו. משום מה הוא לא יצא במטתו באותו לילה אלא בחדר סמוך. מה שהתברר בדיעבד כעבדה שהצילה את חייו, משום שמוקד האש היה קצר שהתלחח סמוך לאותה מטת. פתחיה לא יודע להסביר מדוע התעכב לצאת מהבית. לפעל כאשר התעשת, היה מאחר מדי. הבית היה אפוף פיה שחר והוא לא ראה את הדרך החוצה.

כאן ארע הנס השני. רגליו של פתחיה הוליקוהו אל מתחת למטת אמו. הוא נכנס ונשכב שם, עד שאבד את הכרתו. כאשר מצאו הכבאים את פתחיה, לאחר שכפו את האש - הוא היה ללא שום כויה, בזכות מקום המסתור שמצא לעצמו, אבל גם ללא סימני דפס. הפמויות האדירות של העשן שחדרו לראותיו גזלו ממנו את שארית החמץ שנותרה בו, ונשקפה לחייו סכנה אמתית.

האפשרות היחידה למלט את העשן מגופו של פתחיה היתה באמצעות מתקן מיחד שיוור במהירות אל מעבה האדמה ויוצר לחץ על הראות הגורם להן לפלט את העשן. הבעיה היתה שמתקן כזה נמצא ברבע ברונקס, מרחק ארבעים דקות נסיעה משכונת קראון היקס, וגופו של פתחיה לא היה מסוגל להחזיק מעמד בנסיעה כזו.

אנשי ה'הצלה' השכונתית הפעילו קשרים

ה'הקהל' בולו שלך

קהל / על עצמך את זכות הלימוד ב'נשמח אדורייתא', בבית הכנסת/מוסדות הלימוד בקהילה שלך והשתתף/ בהקהל חסידי לאנשים נשים וטף. למנויים והקדשות ניתן לפנות ל: bch.kfarhabad@gmail.com • 0587702824 • 0534574915

פרשת בהרי בחקותי • כ"א באיר תשפ"ג • 563

שם משפחה: _____ שם פרטי: _____

למדתי עם: _____ כיחה: _____

חתימת הורים: _____